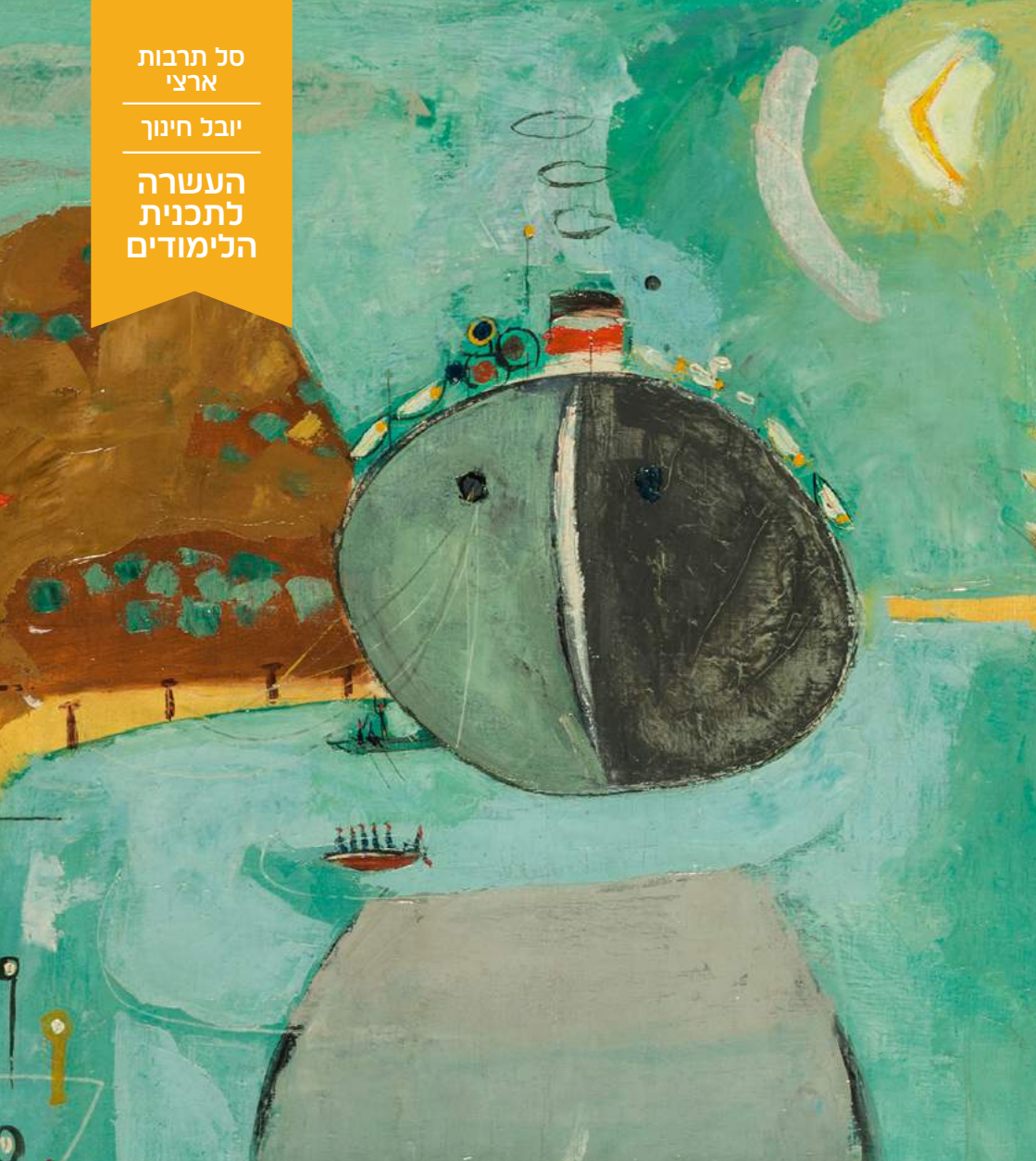

סל תרבות
ארצי

יובל חינוך

העשרה
לתכנית
הלימודים

מוזיאון נחום גוטמן לאמנות
מחלקת החינוך ע"ש גבריאלה ריץ'
תש"פ | 2020-2019

נפגשים לאמנות
במוזיאון נחום גוטמן

GUTMAN
מוזיאון
נחום גוטמן
MUSEUM

הקדימו והירשמו

כי השנה כולם
באים לגוטמן!

תערוכה
ניידת

סדנאות
יצירה

סיורים
בשכונה

הדרכה
בתערוכות

ימים ב-ה': 16:00-10:00
יום ו': 14:00-10:00
שבת: 15:00-10:00

שעות
פתיחת
המוזיאון

מחלקת חינוך והדרכה
טל': 03-5103346
nahum.gutman@gmail.com

צרו
קשר

תוכן החוברת

3 פעילויות לילדי גן חובה - כיתות א'

4 פעילויות לתלמידי כיתות ב' - ג'

6 פעילויות לתלמידי כיתות ד' - ו'

8 פעילויות לתלמידי כיתות ז' - ט'

9 פעילויות לתלמידי כיתות י' - י"ב

11 פעילויות לתלמידי מגמות אמנות

12 סדנאות ייעודיות לפקולטות לאמנות

על אודות מוזיאון נחום גוטמן לאמנות

מוזיאון נחום גוטמן לאמנות בשכונת נווה־צדק מציג אוסף אמנות הקושר בין סיפורו האישי של נחום גוטמן ובין הסיפור ההיסטורי-תרבותי של העם היהודי במדינתו, טרם הקמתה ולאחריה. במוזיאון תצוגת קבע מיצירותיו הקלאסיות של נחום גוטמן: נופי יפו, ציורי משפחת גוטמן, איורים וציטוטים מספריו הידועים של האמן ותיאורי העיר תל־אביב בראשיתה.

במוזיאון נמצאים גם חדר המיוחד לפעילותו של נחום גוטמן בעת ששימש מאייר בעיתון דבר לילדים וכריטים מקוריים מסטודיו האמן. הגלריה לתערוכות מתחלפות מציגה אמנות ישראלית עכשווית ומזמנת למבקרים מפגש בין-דורי המחבר עבר להווה.

מחלקת החינוך

מחלקת חינוך והדרכה ע"ש גבריאילה ריץ' של מוזיאון נחום גוטמן לאמנות פועלת מיום היווסדו ומדריכה הם בעלי הכשרה אקדמית ורקע בתחומי החינוך והאמנות. המחלקה מפתחת מערכי הדרכה וסדנאות יצירה הקושרים בין יצירתו הרב-תחומית של נחום גוטמן לנושאים שונים בתכנית הלימודים של משרד החינוך. דרך תכני יצירתו של נחום גוטמן – האמנותיים והספרותיים – התלמידים נפגשים עם תחומי האמנות הפלסטית, הספרות והלשון, האזרחות וההיסטוריה. מרחב המוזיאון, על יצירות המקור הנפלאות שבו, מזמן למידה משמעותית ומהנה ומערכי ההדרכה מאפשרים לימוד חווייתי דרך התבוננות פעילה ביצירות מקור, משחקים, הצגות, דיון ויצירה. נוסף על אלה, המחלקה מציעה מגוון סיורי אמנות והיסטוריה בשכונת נווה־צדק וברחובותיה הראשונים של תל־אביב-יפו. הסיורים מותאמים לגילאים שונים.

נשמח לראותכם,

צוות מחלקת חינוך והדרכה

עולמו הקסום של נחום גוטמן

בסיום מודרך בין יצירותיו של נחום גוטמן יחוו התלמידים את מפגשו עם עולם חדש וקסום בארץ ישראל ויכירו את סיפורו האישי. התלמידים ילמדו להכיר מושגים מעולם האמנות, טכניקות יצירה ואמצעי תיעוד שונים. ההדרכות לילדים בגיל הגן והכיתות הנמוכות הן חווייתיות ומלוות ביצירה מעשית, התחפשות, הפעלות ומשחקים.

50 דקות

סדנאות יצירה

מוזיאון נחום גוטמן לאמנות מציע סדנאות יצירה מגוונות, מעשירות ומהנות הנוספות להדרכות ומשלימות אותן:

סדנת השכונה שלי: בעקבות יצירותיו וסיפוריו של נחום גוטמן על ימיה הראשונים של העיר תל־אביב, יתנסו התלמידים בתכנון עירוני וייצרו שכונה משלהם. כל תלמיד יעצב מבנה תלת-ממדי אחד בשכונה המשותפת ויחד יצרכו את הבתים לשכונה גדולה ושמחה.

סדנת תורת הצבע: בסדנה יחשפו התלמידים לתורת הצבע, ילמדו את המושגים לגלג הצבעים, צבע קר, צבע חם, צבע יסוד וצבעים משלימים. בהנחיית צוות המוזיאון ייצור כל תלמיד יצירה בטכניקה מעורבת המבטאת את עולמו הפנימי ועושה שימוש בכלים מתחום תורת הצבע.

60 דקות

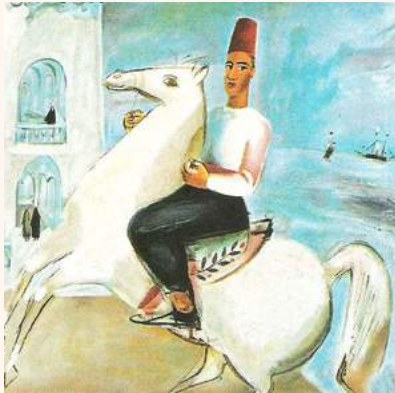

תערוכה ניידת

התערוכה הניידת מציגה מסע בין תחנות מרכזיות בחייו של נחום גוטמן. מדריכי המוזיאון יבילו את התלמידים וידריכו אותם בין העתקי יצירות נבחרות של האמן המשקפות את סגנונו הייחודי. ההדרכה כוללת הפעלות, משחקים ויצירה.

60 דקות

אגדה של מקום

בסיום חווייתי בין יצירותיו של נחום גוטמן, הכולל הפעלות, משחקים ותחפושות, יגלו התלמידים את המקומות שעיצבו אותו בילדותו ובבגרותו ושימשו השראה ליצירתו: הבית והמשפחה, תל־אביב הישנה ונופי יפו. כמו כן ילמדו התלמידים להכיר מושגים מעולם האמנות, טכניקות יצירה ואמצעי תיעוד שונים.

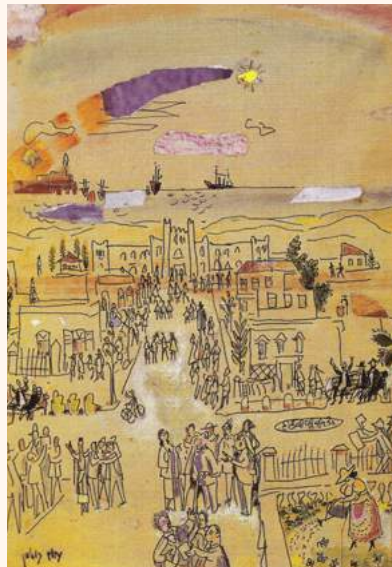
60 דקות

מפגש עם אוֹרָר חנוכיות מכל העולם

הצטרפו אלינו לפעילות מיוחדת ומרגשת לחג החנוכה. בעקבות הצלחתה, גם השנה תיפתח במוזיאון נחום גוטמן לאמנות תערוכה המציגה את אוסף החנוכיות של דרורה ופנחס זכאי, נצר למשפחת שלוש, ממייסדי שכונת נווה־צדק. בסיום פעיל בתערוכה יגלו התלמידים מגוון חנוכיות מקהילות יהודיות בארץ ובעולם המייצגות את הסגנונות האופייניים לתרבויות השונות. התלמידים יוכלו להתרשם משפע העיטורים המקשטים את החנוכיות ולהבין באמצעותם את חשיבותן הרבה של החנוכיות ליהודים בארץ ובגולה.

120-180 דקות

תערוכה ניידת

התערוכה הניידת מציגה מסע בין תחנות מרכזיות בחייו של נחום גוטמן. מדריכי המוזיאון יובילו את התלמידים בין העתקי יצירות נבחרות של גוטמן המשקפות את סגנונו הייחודי. ההדרכה כוללת הפעלות, משחקים ויצירה.

50 דקות

סדנאות יצירה

התלמידים ייחשפו לטכניקות שנחום גוטמן יצר בהן ויתנסו באמצעים אמנותיים שונים.

סדנת איור-סיפור: התלמידים ידונו בהבדלים שבין ציור לאיור וילמדו על פועלו של נחום גוטמן דרך סיפוריו ואיוריו. כל תלמיד יקבל ספרון ובו קטע קצר מתוך ספרו של נחום גוטמן 'שביל קליפות התפוזים' ויאיר אותו כדי הדמיון הטובה עליו.

סדנת קולאז': התלמידים ילמדו את טכניקת הקולאז' שנחום גוטמן הרבה להשתמש בה. באמצעות ציור, גזירה והדבקה ייצרו התלמידים יצירה בהשראת עולמו של נחום גוטמן והעיר תל-אביב.

סדנת תורת הצבע: בסדנה יחשפו התלמידים לתורת הצבע, ילמדו את המושגים לגלג הצבעים, צבע קר, צבע חם, צבע יסוד וצבעים משלימים. בהנחיית צוות המוזיאון ייצור כל תלמיד יצירה בטכניקה מעורבת המבטאת את עולמו הפנימי ועושה שימוש בכלים מתחום תורת הצבע.

50 דקות

מפגש עם אוֹצָר חנוכיות מכל העולם

הצטרפו אלינו לפעילות מיוחדת ומרגשת לחג החנוכה. בעקבות הצלחתה, גם השנה תיפתח במוזיאון תערוכה המציגה את אוסף החנוכיות של דרורה ופנחס זכאי, נצר למשפחת שלוש, ממייסדי שכונת נווה־צדק. בסיור פעיל בתערוכה יגלו התלמידים מגוון חנוכיות מקהילות יהודיות בארץ ובעולם המייצגות סגנונות אופייניים לתרבויות שונות. התלמידים יוכלו להתרשם משפע העיטורים המקשטים את החנוכיות ולהבין באמצעותם את חשיבותן הרבה של החנוכיות ליהודים בארץ ובגולה.

60 דקות

תעלומות בגלריה

בסיור חווייתי המעודד התבוננות ודין ביצירותיו של נחום גוטמן, יהפכו התלמידים לחוקרי אמנות בעולמו. באמצעות ערכת בילוש הם יפענחו רמזים וראיות, יחזרו אל תלאביב הישנה, יכירו את משפחתו של נחום גוטמן ואת סיפוסיה הצבעוניים של יפו. בתערוכה המיוחדת לתלמידים, ישונו החוקרים הצעירים בין איורים וישמעו ואף ימחזו סיפורים. במהלך הסיור ילמדו התלמידים את המושגים מוזיאון, חוקר אמנות, טכניקות באמנות, רסטורציה ואוצרות.

60 דקות

סיור בעקבות 'שביל קליפות התפוזים'

נחום גוטמן התגורר בתל-אביב מימיה הראשונים ותיאר ותיעד אותה ביצירותיו הכתובות והמצוירות. בסיור ברחובותיה הראשונים של תל-אביב ילמדו התלמידים על ספרו המוכר והאהוב של נחום גוטמן 'שביל קליפות התפוזים' – הם יסיירו בין התחנות שבהן מתרחשת עלילת הסיפור ויפתרו את התעלומה שבספר באמצעות חידות ומשחקים.

60 דקות

סדנאות יצירה

נוסף על ההדרכות וכהשלמה להן, המוזיאון מציע סדנאות יצירה מגוונות, מעשירות ומהנות: **סדנת איור-סיפור:** מוזיאון נחום גוטמן לאמנות הוא המקום הטבעי ללמוד בו על איור ועל הקשר שבין ציור לסיפור. בסדנת איור-סיפור התלמידים ידונו בהבדלים שבין ציור לאיור וילמדו על פועלו של נחום גוטמן דרך סיפוריו ואיוריו. כל תלמיד יקבל ספרון ובו קטע קצר מתוך ספרו של נחום גוטמן 'שביל קליפות התפוזים' ויאיר אותו כיד הדמיון הטובה עליו.

סדנת קולאז': נחום גוטמן נודע בזכות שימושיו המקוריים והחדשניים באמנות הקולאז', בעיקר בספרי הילדים שאייר. במהלך הסדנה יתחקו התלמידים אחר טכניקת הקולאז' באמצעות ציור, גזירה והדבקה, ולבסוף ייצרו בעצמם יצירת קולאז' בהשראת תכנים מעולמו של נחום גוטמן.

סדנת מפה: ברוח יצירותיו של נחום גוטמן, המתעדות את נוף ילדותו הממשי והמנטלי, ייתנו התלמידים ביטוי וייצוג למקום שהם חיים בו. לאחר דיון במאפיינים הגרפיים של מפות ובשימושיהן השונים, ייצרו התלמידים מפה אישית של סביבתם. בטכניקות של רישום, צביעה והדבקה.

60 דקות

כיתות ז' - ט'

שאלת זהות

לאורך חייו תיאר נחום גוטמן בסיפורים, בציורים ובאיורים את סיפורו האישי הכרוך בסיפור הקמת המדינה – בתקופות שקדמו לה ובשנים שבאו בעקבותיה. במהלך הסיור במוזיאון יתודעו התלמידים לחייו האישיים של האמן ולאירועים ההיסטוריים והתרבותיים שקיבלו ביטוי ביצירותיו. התלמידים יעסקו בהרחבה בדימויים אמנותיים שנצרכו עם השנים בזיכרון הקולקטיבי שלנו והיו לחלק מהזהות הישראלית. בהדרכה ישולבו תרגילי דיון מונחים.

⌚ 60 דקות

סדנאות יצירה

סדנת ציור נוף: סיור מודרך בשכונת נווה-צדק המשלב בין היסטוריה לציור נוף. במהלך הסיור יתודעו התלמידים לפינות קסומות בשכונה ויתנסו בטכניקות ציור מגוונות.

סדנת מפה: ברוח יצירותיו של נחום גוטמן, המתעדות את נוף ילדותו הממשי והמנטלי, יתנו התלמידים ביטוי וייצוג למקום שהם חיים בו. לאחר דיון במאפיינים הגרפיים של מפות ובשימושיהן השונים, התלמידים ייצרו מפה אישית של סביבתם בטכניקות של רישום, צביעה והדבקה.

⌚ 60 דקות

סיור בעקבות 'שביל קליפות התפוזים':

מוזיאון נחום גוטמן לאמנות מזמין את תלמידי חטיבות הביניים לסיור מודרך ופעיל ברחובותיה הראשונים של תל-אביב בעקבות ספרו המוכר והאהוב של נחום גוטמן 'שביל קליפות התפוזים'. התלמידים יסיירו בין התחנות שעלילת הסיפור מתרחשת בהן, יפתרו את התעלומה שבספר באמצעות חידות ומשחקים וילמדו על תולדות העיר וסיפוריה.

⌚ 60 דקות

סיור פסיפסים באחוזת בית

אחוזת בית היה שמה הראשון של העיר תל־אביב וכיום הוא משמש לציון רחובותיה הראשונים של תל־אביב. בסיור הפסיפסים יתחקו התלמידים אחר הפסיפסים המרהיבים של נחום גוטמן המתארים את ההיסטוריה הקרובה והרחוקה של תל־אביב-יפו. התלמידים יסיירו ברחובותיה של אחוזת בית ויחשפו לסיפוריה – מראשיתה ועד לתל־אביב של ימינו.

90 דקות

דיוקן עצמנו במבט לאחור

תכנית ההדרכה לתלמידי התיכון מציעה דיון רחב על מקומו המרכזי ועל מעמדו הכפול של נחום גוטמן באמנות הישראלית לדורותיה – כמתעד היסטורי וכמספר בדיוני. בסיור יכירו התלמידים את סיפור חייו האישי והמקצועי של נחום גוטמן הכרוך בסיפורי העולם הראשונים, מי שהיו למייסדי העיר תל־אביב ולחלוצי התרבות הישראלית. בהדרכה ישולבו התבוננות עצמאית של התלמידים ותרגילי דיון מונחים.

90 דקות

סדנת אוצרות

מוזיאון נחום גוטמן לאמנות הוא מקום נפלא ללמוד בו גם על הדרך שבה תערוכה נבנית. התלמידים יסיירו בתערוכת המוזיאון ויבחנו את אופן הצבתה ואת הכוונות והמחשבות שהובילו אליה. לאחר מכן יבחרו התלמידים מוצגים מתוך אוסף הדפסים של יצירות מודרניות וקלאסיות ויזכו לאצור תערוכה משלהם.

🕒 90 דקות

סדנת ציור נוף

נחום גוטמן הרבה לצאת החוצה ולצייר את סביבתו. התלמידים יחשפו לציורי נוף מתולדות האמנות בכלל ומיצירותיו של גוטמן בפרט ויחקרו כיצד האמן בונה קומפוזיציה ומעביר מסר ביצירתו. לאחר מכן יצאו התלמידים החוצה, ילמדו להתבונן במרחב ובפרטיו ולבטא את עולמם הפנימי והחיצוני בציור.

🕒 90 דקות

אמן-תרבות, אמן-זהות ואמנות אורבנית

האם יש קשר בין אמן למקום שבו הוא פועל? בסיוור בתערוכה יתעמקו התלמידים בסיפורו האישי והמקצועי של נחום גוטמן – אחד היוצרים המזהים ביותר עם העיר תל-אביב. בהמשך לסיוור במוזיאון יצאו התלמידים לסיוור בשכונת נווה-צדק אשר יתמקד באדריכלות, באמנות הגרפיטי ובאמנות ציבורית ממוסדת.

90 דקות

סדנת ציור נוף

סיוור מודרך בשכונת נווה-צדק המשלב רישום מונחה בנוף עירוני. בסיוור ישוו התלמידים בין שימוש בפרספקטיבה ביצירות אמנות מוכרות ובין מבט ישיר על שכונת נווה-צדק. בעזרת רישום מונחה ינסו התלמידים למצוא את הפרספקטיבה המשרתת את נקודות המבט האישיות שלהם על השכונה.

90 דקות

חוקרי אמנות – ניתוח יצירות

התלמידים יתנסו בחקירת יצירות אמנות בהנחיית צוות המזיאוון – יתרגלו התבוננות מעמיקה ביצירות, יזהו אמצעים אמנותיים ואת מטרת השימוש בהם ויעסקו באפיון סגנוני ובאיקונוגרפיה. במהלך הסדנה ישוו התלמידים בין יצירותיו השונות של נחום גוטמן ויבינו כיצד הסגנון והטכניקה שבחר בכל אחת מהן משרתים את המסר שביקש להעביר ביצירה.

60 דקות

אוצרות

התלמידים יחקרו גישות שונות בשיקולי האוצרות של תערוכות המזיאוון וידונו בהן. במהלך הסיוור גם יציעו התלמידים הצעה אוצרותית מקורית משלהם לכל תערוכה.

60 דקות

אוצרות

הסטודנטים יחקרו גישות שונות באצירת התערוכות במוזיאון וידונו בהן. בסיור יעמדו הסטודנטים על הסיבות שהובילו לבחירה ביצירות ובמיקומן בשטח הגלריה ואף יציעו הצעה אוצרותית מקורית משלהם לכל תערוכה.

⊕ 60 דקות

אמנות ישראלית בעולם גלובלי

סיור מודרך במוזיאון המתמקד במגוון ההשפעות של האמנות האירופאית מתחילת המאה ה-20 על יצירותיו של נחום גוטמן.

⊕ 60 דקות

סדנת ציור נוף

סיור מודרך בשכונת נווה צדק המשלב רישום מונחה בנוף עירוני. בסיור ישוו התלמידים בין שימוש בפרספקטיבה ביצירות אמנות מוכרות ובין מבט ישיר על שכונת נווה צדק. בעזרת רישום מונחה ינסו התלמידים למצוא את הפרספקטיבה המשרתת את נקודות המבט האישיות של התלמידים על השכונה.

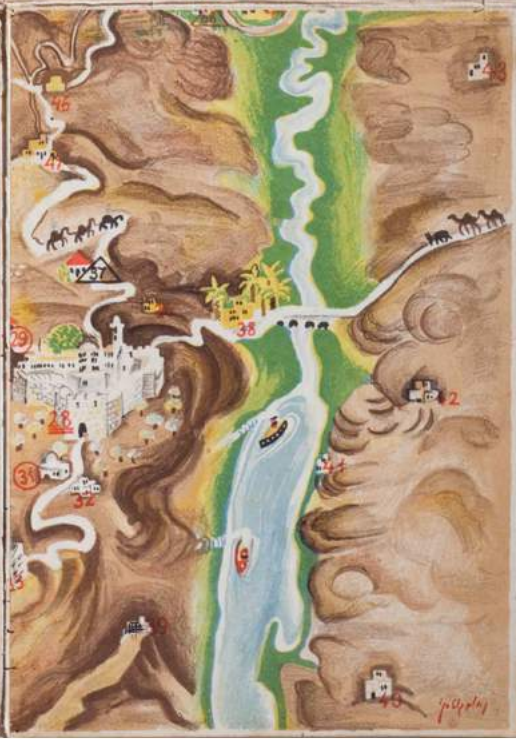
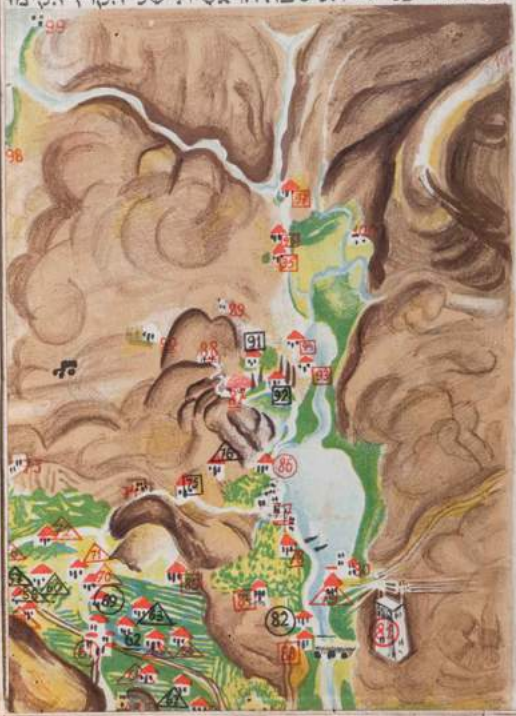
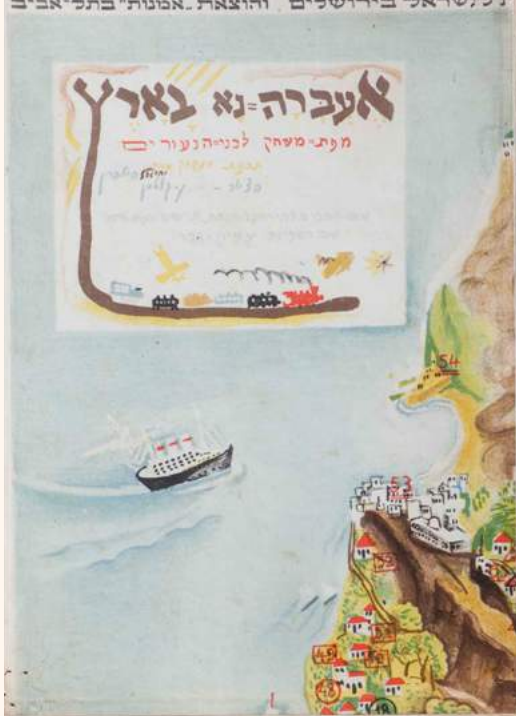
⊕ 90 דקות

אעברה-נא בארץ

מפת מסעך לכנייה-נעור יום

מפת מסעך לכנייה-נעור יום
מפת מסעך לכנייה-נעור יום
מפת מסעך לכנייה-נעור יום

רחוב שמעון רוקח 21
נווה צדק, תל אביב-יפו
nahum.gutman@gmail.com
www.gutmanmuseum.co.il

שעות כתיחת המוזיאון:
ימים ב'–ה': 10:00–16:00
יום ו': 10:00–14:00
שבת: 10:00–15:00

מחלקת חינוך והדרכה
טלפונים: 03-5103346
03-5161970 שלוחה 111

GUTMAN
מוזיאון
נחום גוטמן
MUSEUM

מועצה לשימור
אתרי מורשת בישראל